

Slovenski računovodski standard 31 (2016)

RAČUNOVODSKE REŠITVE V ZADRUGAH

A. Uvod

Ta standard je povezan z Uvodom v slovenske računovodske standarde in okvirom SRS ter s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) od 1 do 17 ter 20 do 23. Zadruge navedene standarde uporabljajo neposredno pri pripoznavanju, odpravi pripoznanja, merjenju in vrednotenju sredstev in obveznosti do njihovih virov ter merjenju in izkazovanju prihodkov, odhodkov, poslovnega izida, denarnih tokov ter gibanja kapitala.

Poleg določb navedenih standardov pa zadruge dodatno upoštevajo še določila tega standarda. Ta standard posebej obravnava nerazdeljivo združno lastnino, ugotavljanje poslovnega izida zadruga in nadomeščanje neporavnane izgube iz prejšnjih let.

Z zadrugami so v tem standardu mišljene organizacije, ki so kot zadruga ali združne zveze vpisane v sodni register.

B. Standard

31.1. Izkaz stanja za zadruga se sestavlja v obliki bilance stanja, ki je razčlenjena glede na velikost zadruga (mala, srednja, velika) v skladu s SRS 20 – Oblike bilance stanja za zunanje poslovno poročanje, le da zadruga pri obveznostih do virov sredstev pod točko A. Kapital, I. Vpoklicani kapital izkazujejo te postavke:

A. Kapital

I. Združni kapital

1. Nerazdeljivi kapital
2. Deleži članov zadruga
  - a) Obvezni deleži članov zadruga
  - b) Prostovoljni deleži članov zadruga

31.2. Postavke v bilanci stanja zadruga za zunanje poslovno poročanje je treba razkriti v skladu s SRS 20 – Oblike bilance stanja za zunanje poslovno poročanje.

31.3. Zadruga poleg drugih zunajbilančnih postavk izkazuje tudi prevzeta jamstva svojih članov na podlagi združnih pravil.

31.4. Zadruga sestavlja izkaz poslovnega izida, kot je določen v SRS 21 – Oblike izkaza poslovnega izida za zunanje poslovno poročanje v členu SRS 21.6. (različica I).

31.5. Postavke v izkazu poslovnega izida zadruga za zunanje poslovne potrebe je treba razkriti v skladu s SRS 21 – Oblike izkaza poslovnega izida za zunanje poslovno poročanje.

31.6. V prilogi k izkazu poslovnega izida zadruga izkaže, kako je čisti dobiček poslovnega leta skupaj z nerazporejenim čistim dobičkom iz prejšnjih let razdeljen in kako je čista izguba poslovnega leta skupaj z neporavnano čisto izgubo iz prejšnjih let poravnana.

31.7. Srednja oziroma velika zadruga po sodilih iz Zakona o gospodarskih družbah sestavi tudi izkaz denarnih tokov v skladu s SRS 22 – Oblike izkaza denarnih tokov za zunanje poslovno poročanje.

31.8. Srednja oziroma velika zadruga po sodilih iz Zakona o gospodarskih družbah sestavi tudi izkaz gibanja kapitala v skladu s SRS 23 – Oblike izkaza gibanja kapitala za zunanje poslovno poročanje.

C. Opredelitve ključnih pojmov

31.9. V tem standardu je uporabljenih nekaj izrazov, ki jih je treba razložiti in tako opredeliti ključne pojme.

- a) **Nerazdeljivi zadružni kapital** je trajni poslovni sklad zadruga, ki je nastal od ustanovitve zadruga do 30. junija 1992 (do uveljavitve Zakona o zadrugah). Je nedeljivo čisto premoženje zadruga, za katero se smiselno uporabljajo predpisi o lastninski pravici. Namenjen je izključno za financiranje skupnega poslovanja zadruga in njenih članov. Sredstev iz tega sklada ni mogoče razdeliti niti ob morebitni likvidaciji zadruga ali njenem stečaju niti ob prenehanju zadruga. To velja tudi za čisto zadružno premoženje, pridobljeno na podlagi določb o vračilu nekdanjega zadružnega premoženja pri lastninskem preoblikovanju podjetij.
- b) **Deleži članov zadruga** so del njenega kapitala. Vsak član zadruga mora ob vstopu vanjo vpisati in vplačati določen del kapitala, in sicer najmanj en delež, katerega velikost samostojno določijo člani po zadružnih pravilih.
- c) **Prostovoljni skladi zadruga** so skladi, ki jih zadruga oblikuje iz letnega čistega dobička v skladu z Zakonom o zadrugah in zadružnimi pravili. Taki so rezervni sklad, sklad za izobraževanje, razvojni sklad, sklad za dajatve socialne narave in podobni skladi. V bilanci stanja se izkažejo kot del rezerv iz dobička.

Č. Pojasnila

31.10. Zadruga se za potrebe računovodskega poročanja razvrščajo na mikro, majhne, srednje in velike zadruga z uporabo istih meril in na enak način kot gospodarske družbe.

31.11. Kapital zadruga sestavljajo nerazdeljivi zadružni kapital, deleži članov zadruga, rezerve, preneseni čisti dobiček ali prenesena čista izguba iz prejšnjih let, revalorizacijske rezerve, rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, nerazporejeni čisti dobiček ali neporavnana čista izguba v poslovnem letu in drugi morebitni skladi, oblikovani v skladu z zadružnimi pravili.

31.12. Zadruga oblikuje rezerve pri delitvi čistega dobička po zadružnih pravilih in najmanj v velikosti, predpisani z Zakonom o zadrugah.

31.13. Zadruga lahko nameni preostanek letnega presežka čistega dobička po oblikovanju obveznih rezerv za svoje sklade in za deleže svojih članov v sorazmerju z njihovim poslovanjem z njo

(zadružni ristorno). Podrobnejša sodila za udeležbo članov v preostanku čistega dobička določi zadruga z zadružnimi pravili.

31.14. Zadruga poravnava izgubo iz obveznih rezerv oziroma iz nerazporejenega čistega dobička iz prejšnjih let. Če obvezne rezerve in morebitni nerazporejeni čisti dobiček iz prejšnjih let ne zadoščajo za poravnavo čiste izgube iz prejšnjih let, poravna preostanek iz svojih drugih prostovoljnih skladov. Če izguba še vedno ni poravnana, jo poravna iz nerazdeljivega zadružnega kapitala ter iz obveznih in prostovoljnih deležev članov zadruga, in sicer v sorazmerju z velikostjo nerazdeljivega zadružnega kapitala in deležev članov.

31.15. Če se zaradi odpisa ali izgube vrednost deležev in skladov zadruga zmanjša za več kot polovico, mora občni zbor zadruga skleniti, da se deleži doplačajo v celotni odpisani vrednosti, ali pa predlagati, da se nad zadrugo uvede stečajni postopek.

31.16. Zadruga lahko za poslovna razmerja s svojimi člani v svojem knjigovodstvu uvede evidentiranje terjatev in obveznosti po načelu kontokorenta. Obremenjevanje kontokorenta vedno pomeni izkazovanje terjatev do člana in prihodkov na drugi strani, priznavanje kontokorenta pa povečevanje izbranih nakupnih postavk zadruga in obveznosti na drugi strani. Debetni saldo kontokorenta je vedno stanje terjatve zadruga do člana, kreditni saldo pa stanje obveznosti zadruga nasproti članu.

D. Datuma sprejetja in začetka uporabe

31.17. Ta standard je sprejel strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji XX. xxxxx. 2015. K njemu sta dala soglasje minister, pristojen za finance in minister, pristojen za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Zdruga, ki imajo poslovno leto enako koledarskemu, ga začnejo uporabljati s 1. januarjem 2016, preostale zdruga pa s prvim poslovnim letom, ki se začne po tem datumu.

Zdruga z dnem začetka uporabe tega standarda prenehajo uporabljati SRS 34 – Računovodske rešitve v zadrugah (2008).